

Köszönjük

Jólesztéssel gondolunk arra, aki érdeklünkben az Új Várpajó hasábjain velünk igazán törődve „Ipari tanuló képzés, vagy amit akartok” címmel rámutatott kiképzésünk nehézségeire és mindazokra, akik ezért felelősek. Tudjuk és látjuk is, hogy nem kevésbé kerülnék a népgazdaságunknak.

Látjuk oktatóink gondját, töprengését, mert valamennyiük a lehető legjobb eredményt szeretné elérni az oktatás terén, de ez az ismert hiányosságokba ütközik. De most már azt is tudjuk, amiből alig tudunk valamit. Jó munkával, jó tanulással, szakmánknak minél tökéletesebb elsajátításával igyekszünk meghálálni pártunknak, kormányunknak, szocialista társadalmi rendszerünknek azt a sok jót, amit értünk tesz.

KISZ szervezetünk vezetősége is mindent elkövet, hogy mind szakmailag, mind politikailag jól képzett elektrolakatosokat adjunk a bányáinknak.

A tanulóifjúság nevében: György László Grüll István Varga István
A KISZ szervezet vezetősége nevében: Dobszál József Lakos József Benhardt Imre

A társadalmi tulajdon védelmére...

A Vasas Szakszervezet felhívására a November 7 Erőmű szakszervezete szabályzatot dolgozott ki a társadalmi tulajdon védelmére. A szabályzat különösen az üzemi lopások megszüntetését tűzi ki. Megszigorította a bizonylati fegyelmet. A selejtet

gyártó dolgozót kártérítésre kötelezi, nagyobb ellenőrzés alá vonják a jármű kölcsönzés magán célokra való igénybevitelét. Ugyanígy a pénzfegyelem megszüntetését is javasolják. A szabályzat most kerül megvalósításra.

Növekszik a takarékbetétek összege

Allandó növekedést mutat városunk területén a takarékbetétek száma. 1956. október 25-én a dolgozóknak takarékban őrzött pénze 1 millió 200.000 forintot tett ki. Az ellenfordaralmat követő hónapokban fokozatosan csökkent ez a szám, míg elérte a 296 ezer forintot. A csökkenésen akkoriban nemigen lehetett csodálkozni, hiszen mindenki féltette meglévő pénzét az inflációtól. Sokan rá is fizettek a nagy vásárlásokra, mivel felesleges holmikat halmoztak fel. Ahogy erősödött államunk, úgy lett nagyobb a bizalom a takarékbetétek iránt. 1957. májusában már elérte az összeg az 1 milliót, ma, 1958. február első napjaiban 1 millió 842 ezer forintról számolhatnak be a Takaréknévtár vezetői. Tehát a mostani megtakarított pénzmenyiség összege nagyobb, mint 1956. októberé előtti volt. Legnagyobb a bizalom a kamatozó betétek iránt. De olyanok is akadnak, akik nyereségre utaznak. Úgy hisszük, a fenti adatok híven bizonyítják a dolgozók bizalmát államunk gazdasági rendjéhez.

Használjuk ki jobban a bányagépeket!

Földünk belsejében lévő számos energiahordozó közül még ma is legfontosabb a szén, így hazánkban is a legjelentősebb energiabázist jelenti. Nélküle nem tudott volna fejlődni iparunk, kultúránk lépést tartani más népekkel, s meleg otthonot varázsolni a hideg téli időkben.

Hazánk szénletelei többségben fiatalokú üledékek közé települtek, ami ényegesen megnehezíti annak kitermelését. Ez megköveteli a jól képzett bányász-szakmunkások bevetését is.

A fejlődő ipar szénszükséglete parancsolólag követelte meg szénbányászatiunk rohamos fejlődését. Pártunk megjelölté élet-színvonalunk emelésének útját, amely a gazdaságosság fokozása mellett növekvő feladatot rótt a szénbányászatra. Ennek a fejlődésnek az 1956. októberi ellenfordalom óriási kárt okozott, sok bányáüzem tönkrement. Azonban pártunk felhívására csakhamar megindult bányáinkban a normális munka, s a bányáink jó munkájának és a baráti államok, köztük elsősorban a Szovjetunió baráti segítségének köszönhetően, hogy az ellenfordalom okozta sebek begyógyultak.

A várpajó szénmedence igen jelentős ipari centrumot hozott létre. erre a szénre települt egyik legnagyobb bányászati, a November 7 Erőmű továbbá a Péti Nitrogénművek és még számos más üzem. Ebből adódik, hogy ezen üzemek szénvel való ellátása során bányáink széntermelése is rohamosan fejlődött.

Ha összehasonlítjuk csak 1950-től (1950-ot 100 százaléknak véve) kezdve széntermelésünk fejlődését, akkor a várpajó szénmedence termelése 1950-től 1957. december 31-ig mintegy 137 százalékkal emelkedett. Ezt az eredményt csak úgy lehetett elérni, hogy bővíteni kellett az üzemeket, növelni a létszámot, a teljesítményt, korszerű és nagyteljesítményű munkahelyeket kellett teremteni. A teljesítmény fokozásának egyik legfontosabb módja a nehéz fizikai munkák géppel való elvégzése. Szénbányászatiunk komoly erőfeszítéseket tett a bányák gépesítésére.

Trösztünk üzemében a nagyteljesítményű, széles homlokkal rendelkező, s hosszú kifutású frontfejtéseket készítettük elő, amelyekhez szükséges a feltárási gépek és a fejtéseket előkészítő vágatok időben való lezárása. A feltárási és elővágások általa-

lán munka- és anyagigényesek, s időben lassabbak, és ezért kellő időben kell gondoskodni a lefogás alatt álló fejtések helyére új fejtési pázsita előkészítéséről.

Trösztünk üzemében a kézzel kihajtott vágatok teljesítménye 48,6 fm/hó, a géppel kihajtott vágatoké 59 fm/hó, ami azt magyarázza, hogy a géppel kihajtott vágatokkal később kezdhetjük meg az előkészítést, s ennek előnye az, hogy kevesebb lesz a fenntartási költség, a fajlagos vágathajtás költsége szintén csökken. Hátránya az, hogy jelenleg már csak az F-4-es kombájnnal dolgozunk, s ezt a gépet csak korlátozott viszonyok között alkalmazhatjuk gazdaságosan, főleg felsőpadon, szintesen hajtott vágatokban, dőlésben felfelé, vagy lefelé telepített vágatokban. Bár az előrehaladás nagyobb, mint a szénelőkészítés, mégis gazdaságossága már vitatható.

Üzemeinkben, főleg Herenden és Beszáló-aknán dolgozunk F-4-es géppel, az előbbinél 2 darab, az utóbbinál 3 darab gép van.

A fúrás munka ma már csaknem kizárólag géni úton történik, s csak kisebb jelentőségű és kevés fúrást igénylő munkahelyen alkalmaznak még szénfúrót. Trösztünk üzemében 163 darab fúrógép van.

A legnehezebb bányamunkát igénylő rakodási munka még ma sincs megoldva. 1956-ban 32 darab Kóta-féle kiskarakodó-gepet kaptunk a rakodómunka megkönnyítésére. A tapasztalat azonban azt bizonyította, hogy használata bányáinkban korlátozott, mivel előválasztás kihajtása többnyire alsópadban történik, ahol a korszerű biztosítók kisebb szelvényben történnek, s itt a gépek felhúzóereje a kis szelvény miatt nem lehetséges.

A szállítás megkönnyítése különösen a frontfejtésekben már teljesen megoldódott, és a kézi csillázás már csak egyes előválasztási munkahelyekre korlátozódott. Trösztünkben a termelés elszállítását a fejtésekből 62 darab vontatószalag és 37 darab gumi- szalag végezi el a gyűjtő szállítókára, ahonnan kővel, mozdony, vagy szalagszállítóval jut az aknáig.

A fentiekből látjuk, hogy a gépesítés terén nem is állunk olyan rosszul, de annál rosszabbul állunk ezen gépek kihasználása tekintetében, ezért néhány adatot közlök az 1956. évi gépkivhasználásról.

Gumiszalagok kihasználása 65 százalék,

Egy pártnap tanulságai

Délelőtt tíz óra van. Ilyenkor a munkásjáratok gépkocsijai benn pi-
hennak a telephelyen. A székesfe-
hérvári AKÖV várpajóai telephely-
lén nemrégiben alakult pártser-
vezet is ezt az időt használja ki,
hogy pártnapot rendezzen és tájé-
koztatja a dolgozókat az ország és
a helyi viszonyok alakulásáról. Az
étkezőhelyiségben szerelők, gép-
kocsivezetők, kalauzok ülnek körül
az asztalt. Szinte apatikusán, arcu-
kon a legkisebb érdeklődés nyoma
nélkül ülnek. „Elszokták” már a
mozgalmi élettől. Az első sort nem
udvariasságból, csak úgy megszo-
kásból üresen hagyják. Mikor aztán
a legnagyobb zsúfoltság mellett sem
férnek többen a hátsó sorba, akkor
lassan megtelik az első sor is.

Az életmentő orvos

Zúgva forognak a gázfűvők. Szállítják a gázt a szinté-
zis-üzemnek, hogy ott cseppfolyós
ammóniává átalakítva, a legfonto-
sabb anyagává váljon a világűr
pétisónak. De mi történt? A gépek
üzemes zúgása kezd elhalkulni,
majd néma csend lesz. A hatalmas
gázfűvők leálltak. Áramkimaradás
miatti üzemzavar támadt.

Zanati Sándor gázfűvőkezelő, aki
éppen a földszinten, a gázvezet-
kekben összegyűlemlt víz leeresz-
tésével foglalkozott, hatvan éves
korát meghazudtoló fürgeséggel az
emeletrre rohant, hogy az üzema-
varkor előírt utasításokat elvégez-
ze. A nagy sietségben elfelejtette a
gázvíz leeresztőcsapot elzárni. Így
történt aztán, hogy a víz lefolyása
után, a nyitva hagyott csapon át a
gáz kezdett ömleni és Zanati Sán-
dor eszméletlenül elvágódott.

A gázkeverőben tartózkodó
Horváth Sándor keverőnek
feltűnt Zanati elmaradása. Keresé-
sére indult és így talált rá az utolsó
percekben, az eszméletlenül heverő
emberre. Azonnal kivitte a helyi-
ségből és telefonon értesítette az
orvosi rendelőt. Hajnali félét óra
volt. Megindult a harc egy dolgozó
életéért. Az ügyeletes ápolónő fel-
hívta dr. Nagy András üzemorvos

tekését és röviden elmondotta a
történeteket.

Dr. Nagy András, aki jelenleg a
körzeti orvost is helyettesíti és így
legtöbbször éjjel után végez a be-
teglátogatással, mert nem ismer fá-
radtságot, ha betegről van szó —
becsüli és szereti is Pétfürdő apra-
ja-nagyja, most is két órakor került
ágyba —, de ennek ellenére azon-
nal a rendelőbe sietett. Mire az esz-
méletlen dolgozóval a rendelőbe ér-
tek, Nagy doktor is ott volt. A gáz-
mérgezett szederjés arcszíne, gyen-
ge légzése, ujjainak görcsös össze-
húzódásából azonnal látja, hogy súly-
os szénmonoxid mérgezése van.

Kezelésbe veszi az eszmélet-
lent. A készenlében lévő
oxigénpalackból belégzést ad, és
többféle injekciót. A kezelésre a
beteg állapota láthatóan javulni
kezd. Légzése javul, pulzusa erősö-
dik. Negyedóra múlva eszméletre
tér, de környezetéből még senkit
sem ismer meg. Két óra múlva tel-
jesen rendbe jön és háálkodva el-
hagyja a rendelőt.

S dr. Nagy András üzemorvos
pedig azzal a jóleső tudat-
tal fog hozzá napi munkájának,
hogy megmenetle egy dolgozó éle-
tét társadalmunk számára.
id. Molnár László.

láncosvonszolók (kaparók) kihasználása 61
százalék, kötélgépek kihasználása 77 szá-
zalék, mozdonyok kihasználása 0 százalék.

Látjuk tehát, hogy a gépeket nem hasz-
náljuk ki megfelelően, ennek okai a kö-
vetkezők:

A gépek beépítésénél nincs meg a meg-
felelő hely. Gyakran megtörténik, hogy az-
ért megy tönkre a gép, mert a vágat fel-
duzzad, nyomás alá kerül, s ilyen körülmé-
nyek között a motor elég, cserélre van
szükség.

Cyakorai az üresjárat, vagyis akkor is já-
ratjuk a szalagokat, kaparókat, amikor
azokon szemet nem szállítunk.

Nincs rendszeres TMK munka, ezért
gyakran a termelési csúcokban van a leg-
több termelés kiesés.

Az elmúlt évben csak a tervszerű, meg-
előző karbantartás hiánya miatt trösztünk
összes üzemében hat nap esett ki a terme-
lésből, ami 33.850 tonna kiesést eredmé-
nyezett. Különösen sok volt a gépmeghibá-
sodás a Ferenc-bánya üzemben: 46 óra
(13.825 tonna), de a többi üzemben is. Népg-
zdaságunk sok millió forintot fordít a
bányák gépesítésére. Csak a múlt évben
trösztünk 15 millió forintot költött új gé-
pek beszerzésére, így 11 darab gumiszala-
got, 13 darab kaparót, 76 darab szivattyút,
2 darab kötélzállító gépet, 33 darab vitlát,
32 darab ventilátort és számos egyéb gépet
kaptunk.

A múlt évben 16.492.866 kWó áramot fo-
gyasztottunk el, 6.087.113 forint értékben,
ami 32.985 tonna szénnek felel meg, tehát
meggondolásra kell, hogy készítsen mind-
annyiunkat, hogy ezen a területen végre
rendet teremtsünk az üzemekben.

A jövőben feladataink még fokozódnak,
még több szemet kell adni népgzdaságunk-
nak, meg kell oldani a munkahelyi rako-
dás kérdését a tömegtermelő munkahelyen,
további gépesítési igényt jelent a korszerű
biztosítás gépesítése, ennek érdekében to-
vábbi eredményeket kell elérni a pajzsos
frontfejtések alkalmazásában.

Összegezve az elmondottakat, használjuk
ki meglévő gépeinket, hiszen azok a mi
munkánkat könnyítik meg, gondoljuk csak
meg azt, hogy mit jelentene most az, ha
gép nélkül kellene kézi erővel a mai mennyi-
ségeit kitermelni, kiszállítani.

Kassa Zoltán.

A párttitkár az országgyűlés
anyagát ismerteti. A felszólalás ne-
hezen indul, csak amikor Ma.ák
Imre elvtárs arra biztatja a jelen-
lévőket, hogy a helyi kérdésekkel
is foglalkozzanak, akkor szánja rá
magát egyik-másik, hogy hangját
megeresse. Azért persze akad
olyan is, aki igyekszik a hallottakat
apropézre váltani és arról beszél,
hogy helyileg mit tehetnek a gaz-
dasági üzemvitel érdekében. Las-
san megder a szó. Amit mondanak,
igen figyelemre méltó. Szó esik itt
a társadalmi tulajdon kérdéséről
arról, hogy az egyik gépkocsivezető
éjszaka nem eresztette le a vizet
és a hűtőpalást szétfagyott. Egy
másik kocsija 715 liter üzemanyag-
gal töltött fogyasztott az előirtnal
(ami elképzelhetetlen). Szóba hoz-
ták azt is, hogy nem becsülik a drá-
ga és nehezen beszerezhető szer-
számokat. Az egyik felszólaló a
munkaidő jelentős részének elő-
gásáról beszél. Van példa bőven,
van min javítani. Nem is ebben van
a hiba, hanem abban, ahogy el-
mondják. Úgy érzi az ember, hogy
ezekhez a diplomáciai finomságait
még foglalmazott mondatokhoz fel-
tétlen hozzátartozik a nagybecsű-
lésről való biztosítás. Vagyis, hogy
melyik, kinek az inge, nem tudja
senki. Különösen finom formája ez
a társadalmi tulajdon védelméért,
a munkafegyelm megszilárdításá-
ért folyó harcnak. Nem azért beszél-
ünk erről mostanában, mert di-
vatba jött, hanem azért, mert az a
több, mint 200 millió Ft, ami így
kézen-közön elment, az azoknak a
helyzetét is rontotta, akik ilyen fé-
lve nyúlnak ehhez a kérdéshez.

Amikor a munkafeltételek meg-
javításáról esik szó, akkor bezzeg
nem ilyen kiméletesek. Bár erre
nincs semmi alap, de azért elter-
jedt, hogy aki kifogatás emel a te-
lepvezető ellen, azt „elfűrészelik.”
Mert úgy, a telepvezető főbenjáró
bünt követ el azzal, hogy ragaszkoi-
dik a munkarendhez. A forgalmve-
zető alig néhány hete érkezett, de
már ellene is ágnak, amiért meg-
követeli a munkát. És mi történik:
szervezet beadvánnyal fordulnak a
vállalat vezetőjéhez.

Azt azután nem állíthatja senki,
hogy ezek az emberek pusztá téve-
désből teszik, amit tesznek. Mert
szervezetten követelni a többiek ro-
vására egy új munkarendet, amel-
lett, ha nem is szervezeten, de
együttértsében előzni napi 1-2 órát,
meg hogy az októberi események
után majdnem másfél évre sikerült
egy igen kicsiny létszámú pártser-
vezetet létrehozni, van némi össze-
függés. Ez a szabad pártnap egyik
tanulsága. A másik az, hogy a több-
séget képviselő becsületes dolgozók,
a megalakult pártservezetere tá-
maszkodva, képesek kialakítani a
szilárdabb munkaerőkössöt.

Van már alap ahhoz, hogy a dol-
gozók nevelése, tájékoztatása és a
hibák elleni következetes harc meg-
induljon. Az a néhány felszólaló,
aki ma még csak halvány fényt vet
tett a hibákra, már kinyújtotta se-
gítő kezét. El kell fogadni ezt a se-
gítő kezét és együtt kell harcolni és
bátran harcolni azok ellen az átkos
jelenségek ellen, amelyek a múlt-
hoz kötnék. Ha megismertjük az
emberekkal a kommunisták igazsá-
gát, a MÁVUT várpajóai telepén
is lesz olyan seregünk, amelyik a
győzelmet kiharcolja.

Kevesebb vasat kérnek

Sokszor fordultak már az erőmű
dolgozói a bányászokhoz olyan ké-
reccsel, hogy csökkentsék a vas szén-
lítását a szén között. Sajnos, ez a
kérsük nemigen talált meghalga-
tásra. Ugyanis február 4-én ilyen hi-
bák miatt nyolc malmuk tört össze.
Ehhez csak annyit kívánnak fűzni,
hogy egy-egy malom 68 kalapácsos,
s nem olyan könnyű a tartalékok be-
szerzése, amikor ezt Békéscsabán
készítik. Nem beszélve arról, hogy a
sorozatos törések növelik az energia
előállításának költségeit.